

Další archivní dokumenty a paměti legionářů

Spis Jaroslava Jandy i. č. 747987 v VHÚ-VHA v Praze obsahuje několik dokumentů (především úředních spisů) vztahujících se k úřednímu řízení proběhнувšímu v období ledna až května 1932 na MNO – odboru Kancelář čs. legií na základě žádosti výše jmenovaného o vydání legionářského průkazu.

V této žádosti uvedl J. Janda své osobní číslo dobrovolníka 1015 ze dne 12. 3. 1918 přidělené po příchodu do tábora v Cognacu a přiložil některé další v té době běžné doklady (křestní list, potvrzení o domovské příslušnosti, vysvědčení zachovalosti). Nejzajímavější přílohou je v tomto spisu průkaz válečného zajatce, který sloužil i jako pracovní knížka. Byl mu s číslem 2270 vydán v táboře ve francouzském Biessardu. (Vždy po převezení do dalších táborů bylo číslo změněno, postupně z 2270 na 3965, 10479, naposledy jako zajatec před vstupem do dobrovolnického vojska obdržel číslo 17 338, po vstupu do dobrovolnického vojska 1015). Průkaz obsahuje základní osobní údaje zajatce, přesné záznamy o převodu do dalších táborů a míst pobytu ve Francii (Biessard, Orleans, Serres Carpentras, Marseilles, Cognac), údaje o fasování oděvu, podrobný přehled odpracovaných dnů a vyplacených sum („fonds particuliers“) stvrzených podpisem zajatce, potvrzení o očkování proti tyfu a paratyfu.

Příslušný odbor MNO se úřední cestou dotázal Památníku národního osvobození na uložení záznamu o přihlášce J. Jandy do dobrovolnického vojska, dostal však negativní odpověď. Dále zaslal dopis bratru Benediktu Rosypalovi, št. kpt. v. v., do jeho bydliště v Jičíně, Jiráskova 135 s dotazem, zda zná bratra J. Jandu. B. Rosypal obratem potvrdil, že J. Jandu zná od roku 1916 ze společného pobytu v zajateckém táboře v Bonneville sur Marne u Paříže, kde již tehdy vystupoval jako „nadšený zastánce naší věci“.

Po obdržení tohoto dobrozdání byl průkaz č. 73662 vystaven a pod č. j. 14567/32-E3 J. Jandovi 2. 6. 1932 předán.

Uvedený osobní spis i. č. 747987 dále obsahuje pod č.j. 11022/19 demobilizační záznam vyhotovený Čs. doplňovacím velitelstvím v Berouně, kde je J. Janda demobilizován jako střelec 2. kulometné roty 22. pluku československé legie, držitel revoluční medaile, občanským povoláním světlotiskař.

Dále VHÚ-VHA archivuje kmenový list vojáka J. Jandy „Haupt-Grundbuchblatt“ založený při odvodu v r. 1905, přiděleno číslo vojenské knížky O - 2037. Záznamy v kmenovém listu zcela pomíjejí období zajetí a působení v zahraničním vojsku. K roku 1912 se váže záznam o přidělení J. Jandy ke Garnisonspitalu No. 26 v Mostaru, k 28. 7. 1914 záznam o převedení ke Garnisonspitalu No. 11 v Praze, dále je uveden záznam z roku 1919 vztahující se k demobilizaci a záznam o propuštění desátníka v záloze ze svazku branné moci k 31. 12. 1934.

V Národním archivu ve fondech Policejního ředitelství v Praze – evidence obyvatelstva (fondy řazené dle příslušné dekády) se nacházejí údaje o přihlášení

k trvalému pobytu v období let 1919 -1920 (14. 10. 1920 se J. Janda přihlásil na adrese Praha – Vršovice, Palackého třída č. 48, kde 24. 9. 1969 i zemřel). Dále je zachována žádost o vystavení osvědčení o bezúhonnosti z roku 1932, žádost o vystavení a potvrzení o vydání občanské legitimace č. 14487 v září 1939, dále ve fondu Svazu protifašistických bojovníků – členská evidence přihláška do Československé obce legionářské z roku 1945, apod.

Za laskavou pomoc a umožnění nahlédnutí do archivního materiálu upřímně děkuji řediteli VHA PhDr. Júliu Balážovi, CSc. a vedoucímu 6. oddělení Národního archivu PhDr. Jiřímu Křesťanovi, CSc.

Z dnes již poměrně rozsáhlé dostupné legionářské literatury doporučuji paměti dvou vojáků popisující obdobnou válečnou zkušenost, tj. pobyt a boje na srbské frontě, přechod přes albánská pohoří, převoz na Asinaru, pobyt v zajateckých táborech ve Francii. Jedná se o:

Válečné zápisky Josefa Maříka, rodáka ze středočeských Křečovic, od roku 2003 publikované na pokračování v elektronickém časopise vydávaném obcí pod názvem „Křečovické listy“.

Paměti Josefa Šrámka z Ústí nad Labem, pobývajícího na Asinaře v táboře Stretti, ve Francii pak např. v La Sable Vendee.

Tyto materiály je možno dohledat na internetu.